

Úrad vlády
Slovenskej republiky

Realizované s finančnou podporou
Úradu vlády Slovenskej republiky –
program Kultúra národnostných menšín 2016

Mederčina žila tento víkend tradičnými rybárskymi pretekmi

Hlavné ceny putovali do Nových Zámkov, Šurian, Tvrdošoviec a Bánova

Rybník Mederčina v Nitrianskom Hrádku postupne oživa. Nebolo tomu ináč ani v túto víkendovú sobotu, keď sa tu konali tradičné rybárske preteky. Štartovalo na nich 55 rybárov z nášho regiónu i mimo

neho. Prialo počasie a tak niekoľkí nadšenci prišli aj s rodinou, či už s manželkou, priateľkou alebo s deťmi. Všetci boli vďačnými divákmi, veď pretekárom sa darilo, keď počas šiestich hodín ulovili presne

168 kusov rýb. Bol to zážitok nielen pre samotných rybárov, ale i náhodných hostí rybníka, ktorí sa počas takéhoto podujatia v rámci relaxu

cholením bolo spoločné posedenie pri dobrom perkelte. Pochutnali si na ňom hneď po odovzdaní veľmi hodnotných cien, ktorými odmenili domáci usporiadatelia až trinásť pretekárov. Niekoľko symbolických odmien sa ušlo aj mladým adeptom na tento šport, budúcim rybárom. Úlovky počas pretekov vyhodnocovalo a zaznamenávalo šesť rozhodcov, ktorí boli rozmiestnení na viacerých úsekoch pod vedením

◆ Každý úlovok bol starostlivo zaznamenaný

◆ Pretekári obsadili oba brehy rybníka

◆ Pri varení perkeltu asistoval aj majiteľ rybníka Oto Rybár

a zvedavosti radi a ochotne zatúlajú medzi chytajúcich. Súťažiaci boli rozmiestnení na oboch brehoch rybníka a v priebehu pretekov ich jedlom a občerstvením zásobovali spoluorganizátori podujatia. Vyvr-

Jozefa Hádeka, ktorý spolu s majiteľom rybníka Otom Rybárom (to je meno) odovzdával ceny jednotlivým víťazom.

(pokračovanie na strane 2.)

Inzerujte v našich novinách

VYUŽIŤ NAŠE STRÁNKY MÔŽETE AJ NA OSLOVENIE
SVOJICH POTENCIONÁLNYCH KLIENTOV!

Firmy, podnikatelia, živnostníci, občania, môžete si priamo cez internetovú adresu: humorista@milankupecky.eu, alebo na adr.: Redakcia Chýrnik, ul. SNP č. 42, Nové Zámky, objednať nielen riadkovú a plošnú inzerciu, ale zvoliť si aj inú formu reklamy a propagácie (rozhovor, reportáž).

-tvorcovia novín-

Mederčina žila tento víkend tradičnými rybárskymi pretekmi

(dokončenie zo strany 1.)

Najúspešnejším rybárom so 654 bodmi sa stal Michal Porubský z Bánova, druhý bol s 564 bodmi Juraj Balogh z Tvrdošoviec a tretie miesto obsadil Ján Šebeň z Nových Zámkov s 539 bodmi. Odmenený bol aj Tomáš Porubský zo Šurian, ktorý ulovil najväčšieho kapra dlhého 94 centimetrov. Medzi súťažiacimi zaujal najmä 13-ročný Šimon Zrubec z Nitrianskeho Hrádku a v krátkom rozhovore sme zotr-

vali aj s úspešným a dlhoročným rybárom Davidom Mužičekom z Hurbanova, ktorého okrem iného prekvapila veľmi dobrá účasť, organizácia a úroveň tohto rybárskeho a možno smelo povedať zároveň i spoločenského podujatia. Po oficiálnom ukončení nasledovalo spoločné posedenie a debata v intenciách osobných zážitkov, však to dobre poznáte ako to medzi ľuďmi, ktorí sa venujú rybárčeniu býva.

Milan Kupecký,
snímky autor

➤ Pretekári obdržali hodnotné ceny

➤ Oto Rybár a Jozef Hádek pri odovzdávaní cien

➤ Na rad prišli aj tí najmenší

BESEDNICA

Ľudstvo čelí viacerým hrozbám

Raz som si prečítal v novinách zaujímavú myšlienku: „Človek je jediný tvor na zemi, ktorý (na rozdiel od zvierat) je schopný vedome si škodiť.“ Prečo to uvádzam? Táto myšlienka mi zišla na um pri zamyslení sa nad konaním človeka. Nemám teraz na mysli nadmerné požívanie alkoholu, fajčenie, drogy a podobné neduhy. Nechcem sa zmieňovať ani o vandalizme, ktorý sa týka viac-menej jednotlivcov či menších skupín ľudí a pramení z nevedomosti, samopaše, hlúposti, a ak chcete, z primitivizmu. Čo ma znepokojuje viac? Zjednodušene povedané, počínanie takmer každého z nás vo vzťahu k životnému prostrediu. Sú to nežiaduce škodlivé javy, ktoré treba pranierovať. Žiaľ, existujú všade vokol nás, sprevádzajú nás, postupne degenerujú človeka, devastujú prírodu, ničia životné prostredie, vedú nás do záhuby.

Obrazne povedané, vedome či podvedome si podpilujeme konár, na ktorom sedíme. Budem konkrétny. Dnes už vieme vedecky i inak dokázať, žiaľ i alibisticky zdôvodniť (nie je to ani tajomstvom), že konzumujeme škodliviny, pijeme nedobrá vodu, dýchame znečistený vzduch. A to nie iba na Slovensku. To všetko sú veci, ktoré prekážajú zachovaniu holej existencie človeka na našej planéte.

Nedávno som bol prítomný na vedeckej konferencii lekárov. Predmetom rokovania bola onkológia. Fundovaní odborníci uviedli, že v ovzduší a v potravinách sa vyskytuje veľa rôznych škodlivín, čiže nástrah a tým i možností šírenia zhubných ochorení. K tomu treba pridružiť organizmu škodlivý každodenný stres. Je tiež známe, že úspešnosť boja proti týmto i ďalším menej či viac zákerným ochoreniam je najmä v prevencii. Je dostatočná? Sotva.

Áká je teda skutočnosť? Vieme, že v pôde, potravinách a vôbec v produktoch je nadmerné množstvo dusíkatých látok. Čo však proti tomu robíme? Kone nahradili traktory, nastúpila takmer úplná mechanizácia, pritom rozvoj produkcie hospodárskych zvierat, najmä dobytky, zaostáva za súčasnými potrebami. Poľnohospodárstvo na Slovensku sme takmer zlikvidovali. Pomaly ubúda nielen ornej pôdy, ale aj lúk a pasienkov. Nečudo, že vlečka maštalného hnoja má takmer

cenu zlata a kôň je drahší ako auto.

Je pravda, že bez chemizácie a modernej agrotechiky nezvýšime hektárové výnosy, ale nemali by sme rôznym korporáciám a oligarchom, najmä zahraničným, dovoliť využívať na stavbu svojich napríklad obchodných centier kvalitnú ornú pôdu – namiesto toho im treba ponúknuť na rekonštrukciu zastarané a nepoužívané stavebné priestory. Inými slovami, mala by platiť určitá hranica únosnosti.

Dnes, hoci sa de iure už robia rôzne kontroly najmä dovážaných potravín, nehľadí sa dostatočne na to, koľko je v produktoch škodlivín, či sú vôbec vhodné na konzum. A čo je alarmujúce, objavujú sa u nás tzv. modifikované potraviny.

Heslo „sebestačnosť v potravinách“ už dávno neplatí. EÚ nám diktuje, koľko si môžeme dopestovať a vyrobiť domácich potravín, čo znamená bezohľadný diktát: čo sme nútení dovážať, kupovať i konzumovať.

Ďalšou závažnou skutočnosťou je ľudská benevolencia, nezodpovednosť. I keď priamo nesúvisí so životným prostredím, veľa napovedá. V tejto súvislosti si dovoľím položiť otázku: Správame sa na verejnosti, prírodu nevnímajúc, tak ako doma? Zaochádzame s cudzím tak ako s vlastným? Myslím v prístupe k hodnotám. Odpoveď je známa. Táto ľahkovážnosť a laxný prístup vo všeobecnosti sa nám vracia, niekedy v inej podobe, ako bumerang.

Znečisťovateľmi ovzdušia sú nielen autá. Čoraz viac pribúda znečistenia spodných i povrchových vôd, smogu, a to sú neklamné dôkazy prístupu človeka k sebe samému. Vedecko-technický pokrok nemožno zastaviť, no vždy ho možno regulovať. Predpokladá sa, že o tridsať rokov bude u nás takmer každý občan trpieť nejakým alergickým ochorením. Z toho vyplýva, že zásahy do ekológie treba robiť uvážene a prijaté ustanovenia o ochrane fauny a flóry neplniť iba formálne, na papieri.

Každým dňom sa presviedčame a utvrdzujeme v tom, že príroda neznesie veľké zásahy bez následkov. Ak chce človek vedno s ňou nažívať a v nej žiť, musí rešpektovať isté pravidlá. Keď už nič iné, mal by nás pribrzdiť aspoň pud sebazáchovy.

Milan Kupecký

Maastrichtské kritériá, ich rozklad a problémy EÚ

Profesor Jaroslav Husár skončil VŠE v Bratislave v roku 1960. Nastúpil pracovať do ZSMK Tlmače do výpočtového strediska. Po skončení vojenskej služby prešiel na VŠE. V roku 1963 vyhral konkurz na školu OSN v Belehrade. Tú ukončil vedeckou hodnosťou magister ekonomických vied. V roku 1968 vyhral konkurz do EHK – Európska hospodárska komisia v Ženeve. Robil na významnom projekte - Komparácia krajín regiónu EHK na báze input-output tabuliek, ktorých tvorcom bol V. Leontiev, nositeľ Nobelovej ceny. V roku 1990 som nastúpil za experta ILO/OSN do Etiópie. Bol profesorom na Ekonomickej univerzite v Bratislave a napísal niekoľko vedeckých prác a publikoval veľa vedeckých článkov, ako: Rozumieme makroekonomii? Makroekonómia, Aplikovaná makroekonómia a skriptá - Modelovanie ekonomických procesov, Aplikovaná ekonometria, Prečo hovorí ekonómia o dynamike a iné.

"Nemôžem nepripomenúť, že väčšina ľudí v Československu v roku 1989 si nepredstavovala, že zmena režimu sa zvrhne do kapitalizmu. Veď stále žila známa parola Dubčeka o socializme s ľudskou tvárou. Prišiel kapitalizmus, ktorý nedodržiava ani vlastné pravidlá.

Stačí spomenúť **obraz kapitalizmu, ktorý ponúkal J. M. Keynes** a jeho boj v Bretton Woods po druhej svetovej vojne a porovnať ho s dňom. V roku 1989 mnohí dúfali, že naviažeme na ideály obrodného procesu v roku 1968, veď v ňom mnoho národovcov muselo opustiť svoje zamestnanie za svoje postoje. Čakali sme slobodu tlače, dúfali, že sa otvorí možnosť súkromného podnikania, súkromného poľnohospodárstva a voľné cestovania na letné dovolenky k moru. O veľkých podnikoch sa myslelo, že budú v rukách štátu. Ako sme zistili realita je iná – ešte aj vodu v roku 1990 stal prezidentom Dubček, mohli sme mať iný život. Zomknutie Slovákov sa stratilo. A tak opäť hovoríme o troch prútoch, ktoré nám iste pripomenú našu dávnu skúsenosť. Ako vieme, Dubček sa kandidatúry vzdal a to **na naliehanie V. Havla**. Bolo mu vysvetlené, že iba osobnosť V. Havla zaručuje splnenie túžob občanov Slovenska. Ale niekto iní, **silní tohto sveta**, mali iné plány. A tak sa nám ako alternatíva núkali **konvergenčné kritériá a Maastrichtské kritériá**. Iba pripomeniem, že Maastrichtská zmluva ustanovila kritériá pre

monetárnu a fiskálnu konvergenciu. Tá mala byť podmienkou participácie krajiny v spoločnej mene, čo sa malo udiť do konca storočia. Tie kritériá musím pripomenúť. Sú to: dlh vlády nesmie prekročiť 60% HDP, deficit rozpočtu vlády nesmie prekročiť 3 %, inflácia nesmie prekročiť priemernú infláciu troch krajín EÚ s najnižšou mierou inflácie o viac ako 1,5 %, úrokové miery na vládne dlhopisy nesmú prekročiť priemernú úrokovú mieru troch krajín EÚ s najnižšou infláciou o viac ako 2 %, členstvo v EMS sa musí udržať po nie menej ako 2 roky bez iniciovania devalvácie. **A koľko výnimiek dostali Nemci, či Francúzi?** A stalo sa to už vtedy, keď sa zlučovali východná a západná Nemecká. Centrálna banka Bundesbank **stanovila výmenný kurz východnej a západne marky na 2:1**. Kohlova vláda **prevälcovala centrálnu banku** a ustanovila výmenný kurz na 1:1. Každý makroekonóm vie, čo to znamená pre ekonomiku. Veď západonemeckí ekonómia aj vyjadroval i nesúhlas. Aj takú podobu má demokracia. Jasná ukážka, že sa nedodržiujú vlastné pravidlá, a v tomto prípade **ekonomické. Koho dnes zaujíma, čo sa deje a ako sa plnia ostatné kritériá z Maastrichtu?** Riešime utečencov. Kto však čakal, že v roku

2015 nastane veľká utečenecká vlna zo Sírie a iných krajín? Verím, že ECB poskytne prehľad nákladov EÚ spojených s utečeneckou krízou. Nedávno som písal o tom, že Anglicko dostalo právo dodávať až do roku 1743 španielskej Amerike 4800 černochovo ročne a Liverpool zamestnával obchodom s otrokmi v roku 1770 96 lodí a v roku 1792 až 132 lodí. Verím, že my to dnes dokážeme vyčíslieť, keďže používame počítače. Občan EÚ musí mať pocit, že sa otriasli všetky jeho **spoločenské istoty a ideály**, ktoré sa mu sľubovali pri zakladaní EHS a následne EÚ. Dnes nie je **centrálным problémom hospodársky rozvoj EÚ**. Zasiahli vplyvy vonkajšieho sveta a stratila sa túžba, ktorá nás postavila na nohy v roku 1989. Dnes sa v ľuďoch vzbudzuje úzkosť. Ľudia sú postavení pred problém demystifikácie, odtajnenia reality dnešného komplexného sveta. Čo je veľmi ťažké. Nemôžeme pripustiť, že život, ktorý nás obklopuje, nemá usporiadanie. Ľudstvo je vyzbrojené vedou. A aj tak najstých východisko nie sme schopní. Sme ako hľadač šťastia v rozprávke. Pred 2-3 rokmi sme si nevedeli ujasniť, prečo je zlý deficit a dlh krajiny. Zápasili sme s neprehľadnou hierarchiou inštitúcií v Bruseli a spôsobom zjednocovania Európy. Obyčajný človek si môže povedať: márne cesty do Bruselu ako si kedysi vrazil, že márne cesty do Prahy. Pred rokom sme hlavne riešili Grécko. Dnes riešime utečencov a cesty do Bruselu **iba pribudlo**. Cestujú prezidenti, predsedovia vlád, ministri financií a ministri vnútra. Ba nás strašia pokutami a to až 250 000 eur na jedného utečenca, ak ho neprijmeme. A to nepocíti rozpočet každej vlády? A teda vlastne ľudia EÚ? Kto je úmyselný deformátor toho čo sme dali do vienu EÚ, keď v roku 1988 európske vlády založili Delorsov výbor, aby preskúmal problém ekonomickej a monetárnej únie a navrhol program s cieľom jej implementácie. Delorsova správa viedla k Maastrichtskej zmluve o EÚ, ktorá vznikla v roku 1993. **Prezentovalo sa to ako hospodársky ideal**. Realizuje sa? Ako náklady s utečencami ovplyvnia európsky monetárny systém (EMS)? Krajiny, ktoré sa chceli stať členmi EÚ museli splniť konvergenčné kritériá. Na to sa zabudlo? Sú v platnosti Maastrichtské kritéria?"

Výborné kone, jazdci i divácka kulisa

Dostihový deň v Šuranoch

V nedeľu 1. mája popoludní, v deň Sviatku pracujúcich sa uskuočnil na závodisku konskej jazdeckej dráhy v Šuranoch 4. dostihový deň spojený s oslavami 50. výročia vzniku jazdectva v Šuranoch a zároveň výročia založenia Jazdeckého oddielu. Štartovalo 41 koní a jazdcov, okrem domácich aj zahraniční. Na programe bolo sedem zápolení. Tri rovinné, po dvoch dostihoch cez prútené prekážky a steeplechase. Závodilo sa o ceny, ktoré venovali spoločnosti Respect, Cedro, Autodanko, Loko Trans Slovakia spol. s r.o, a Husqarna. Ďalej boli na programe preteky o Cenu primátora Šurian a memoriiál Ing. Róberta Vrhu, zakladateľa jazdeckého športu v Šuranoch. Hlavným bodom programu dňa bola Cena primátora mesta Šurany, steeplechase na 3900 metrov. Domáci lodivod Ján Cagaň, ktorý do akcie na domovskej dráhe

poslal zápoliť desiatku zverencov, do hlavného „stíplu“ nominoval skúsenú dvojicu Vive Paolo s džokejom Martinom Cagaňom a koňa Hidalgo. Solídne obsadená bola aj hlavná rovinová položka dňa - Cena LOKO TRANS Slovakia s.r.o. s obhajcom minuloročného triumfu Sajgonom s džokejom Jánom Spáčilom. Víťazom v pretekoch o cenu Ing. Víta Drgoňa na prútených prekážkach 4x 3140 metrov dominoval domáci jazdec Martin Cagaň na koni Vive Paolo zo stajne Loko Trans, ktorej majiteľom je Ing. Tibor Cvik. Nemožno nespomenúť, že na pretekoch sa zúčastnilo bezmála tisíc divákov, prívržencov tohto športu. Pri príležitosti dostihov vydal domáci jazdecký oddiel bulletin, v ktorom sa je možné dozvedieť viac o šurianskom jazdectve od jeho začiatkoch podnes.

Milan Kupecký, snímky autor

◆ Záber z rovinných pretekov steeplechase

◆ Skok cez prútené prekážky

◆ Hlavnú cenu odovzdal víťazovi primátor mesta Šurian Ing. Marek Oremus

◆ Kone bolo treba pred každým pretekmi pripraviť

◆ Majiteľa stajne Loko Trans Slovakia Ing. Tibora Cvika snáď najviac potešila drevená soška koňa od jedného z jeho fanúšikov

◆ Spoločná snímka všetkých aktérov, ktorý sa zúčastnili pri odovzdávaní ceny Ing. Víta Drgoňa, ktorú si vybojoval džokej Martin Cagaň

◆ Divácka kulisa bola obdivuhodná. Na pretekoch sa ich zúčastnila takmer tisícka

◆ Chvilku počas jednotlivých prestávok využili fanúšikovia na malé občerstvenie

IDEÁLNE AKO DARČEK

WELLNESS DAY

- celodenný vstup do bazénového sveta
- jednorazový vstup do saunového sveta
- klasická masáž 20 min.*

TERAZ LEN 18,90 €
BONUS: WELLNESS COCTAIL

* Masáž je potrebné vopred rezervovať na tel. čísle + 421 918 886 715

Ponuka platí od 7. 1. 2016 do 23. 12. 2016

(okrem termínov 22. 2. - 27. 2., 24. 3. - 28. 3., 1. 7. - 4. 9., 29. 10. - 2. 11.)

www.wellnesspatince.sk
 /WellnessHotelPatince

WELLNESS HOTEL PATINCE
 SPA & MARINA

Prvý ročník footgolfu na golfovom ihrisku v Šuranoch

Podujatie sa konalo ako promoakcia

Na golfovom ihrisku Airpod Golf Club Šurany sa konal v týchto dňoch I. ročník footgolfu ako promoakcia (predvážacia akcia). Na vysvetlenie ide o šport, ktorý sa hrá na golfovom ihrisku s tým rozdielom, že namiesto golfovej loptičky sa používa futbalová lopta, ktorou sa podobne ako pri golfe triafa do jamôk.

Akciu moderoval prezident golfového klubu Maroš Očadlík a slávnostný príhovor mal primátor Šurian Marek Oremus. Na tejto promoakcii štartovalo deväť družstiev, okrem troch domácich, dve družstvá zo Senca, po jednom z Trnavy a Petržalky a dve zahraničné - zhodou okolností Majstri Európy v tomto druhu športu, z Maďarska. Novovytvorené šu-

rianske družstvo nastúpilo pod vedením Dušana Rampaška doplnené o Petra Černáka, Mariána Huríka a Marcela Kordíka, družstvo Loko Trans tvorili Daniel Hajko, Pavol Porubský, Michal Cvik a Marek Ambrus. Domáce družstvo Golfers reprezentovali Igor Foltin, Ivan Ploig, Maroš Očadlík a Pavol Gunda. Pikantériou tejto akcie bola prítomnosť známeho slovenského futbalistu, bývalého reprezentanta Jána Kozáka mladšieho, ktorý sa tomuto športu venuje profesionálne a úspešne už niekoľko rokov, možno povedať že od jeho vzniku. Organizátorom i pretekárom prialo počasie a tak mohli byť všetci zúčastnení, vrátane niekoľkých divákov, spokojní.

Text a snímky Milan Kupecký

♦ Ján Kozák po príchode na golfové ihrisko sa zvíta so známymi športovými osobnosťami Lacom Borbélym a Antonom Dragúňom

♦ Družstvá počas žrebovania

♦ Zábery počas turnaja členov jedného z footgolfových družstiev

♦ Na záver, spoločná snímka pretekárov a organizátorov podujatia

♦ Zľava Laco Borbély, Ján Kozák a Anton Dragúň

MÓDER CUP

V Tvrdošovciach sa na futbalovom štadióne Juraja Szikoru uskutoční v polovici júna 7. ročník mládežníckeho futbalového turnaja Móder Cup 2016. Na turnaji prislúbili svoju účasť ako už tradočne Katarína Móderová, manželka Laca na počesť ktorého sa turnaj hrá a brat Jozef Móder. V rámci podujatia sa bude konať opäť bezplatná knižná burza pre hráčov a návštevníkov so zameraním na športovú literatúru.

♦ Vtedajšie mužstvo Slovana Bratislava, ktorého bol Laco Móder hráčom

25 ROKOV 1990-2015

NOVÉ ZÁMKY

P. Blahu 19

(na rohu pri reštaurácii Ajax)

tel.: 035/640 8840 • 0908 713 576

e-mail: novezamky@slovaktual.sk

Oslavujte s nami!
Nakúpte okná alebo dvere
za najnižšie ceny
v 25-ročnej histórii
a ste v hre o viac ako
280 cien.

o k n á a d v e r e

Slovaktual®

A leading brand of AFG

www.slovaktual.sk

Za priateľské ovzdušie!

Životné prostredie očami humoristov
Milana Kupeckého a Vlada Pavlíka

Hviezdoslav dnes: Ó, pozdravujem vás, vyrúbané lesy, hory! Z tej duše pozdravujem vás...

Som za priateľské ovzdušie. Nie je v ňom smog.

Láska vraj hory prenáša! Aspoň ich nestihneme vyrúbať.

Obdivujem cestárov a hrobárov. Robia denne diery do sveta.

Ryba smrdí od hlavy. V našich riekach celá.

Ak to takto pôjde ďalej, životné prostredie zaženieme do krajnosti.

Nevravte iba do vzduchu. Ovzdušie je i tak dosť znečistené.

Smog robí divy. Veď už aj zeleň má inú podobu.

Prírodná rezervácia je skvelý nápad. Niečo také sa môže onedlho zísť aj pre ľudí.

Vetranie dnes je vlastne výmenou zápachu v miestnosti za smog z ulice.

Žijeme v zaujímavom čase. Vzduch možno vidieť.

Za vyrúbané lesy by sa mali vyrubovať pokuty.

Kedysi nad našimi hlavami lietali vtáčky, dnes popolček.

Horúce chvíle možno dnes už zažiť aj v zimných mesiacoch.

Dnes vzduch nielenže dýchame, ale aj vykašľavame.

Ľudia sa snažia asi preto brať konzervy do prírody, lebo sa jej nevedia nasýtiť.

To boli časy, keď smutné boli iba vrby!

Nebol poľnohospodár, no i napriek tomu dokázal všetko zorať.

Zlá organizácia práce: „Do hory ma poslali, sekeru mi nedali!“

AKOBY VTIPNÁ HISTORKA Stresovaný farár

Nový farár bol pri svojej prvej kázni taký nervózny, že takmer ani nedokázal prehovoriť. Ďalšiu nedeľu, pred druhou kázňou, sa spýtal prítomného arcibiskupa, že čo by mal urobiť, aby sa uvoľnil. Ten mu poradil: "Kvapnite si do vody trochu vodky, uvidíte, že po niekoľkých hltoch budete trochu pokojnejší." Farár poslúchol radu a skutočne, cítil sa tak výborne, že by dokázal rečniť aj vo víchrici, úplne kludne. Po bohoslužbe sa vrátil do sakristie, kde našiel listok od arcibiskupa, ktorý mu odkazoval: Vážený Otče: Nabudúce si nalejte vodku do vody, nie vodu do vodky! V ďalšom pripájam niekoľko poznámok, aby sa už neopakovalo to, čo som videl na dnešnej omši:

- Na okraj kalicha nie je nutné dávať koliesko citróna.
 - Tie kabínky v bočnej lodi sú spovednice, nie toalety.
 - Snažte sa neopierať o obraz Panny Márie, a už vôbec ju nemusíte objímať a bozkávať.
 - Máme 10 prikázaní, nie 12.
 - Apoštolov bolo 12, nie 7! A žiadny z nich nebol trpaslík.
 - Nášho Pána Ježiša Krista a Jeho Apoštolov nenazývame "JC & His-Boys".
 - Dávid porazil Goliáša prakom a kameňom, nie je pravda, že by ho "dojebal".
 - Judáša neoznačujeme za "zkriveného zmrda".
 - Svätého Otca sa nepatrí prezývať "Papa Ratzí".
 - Bin Ládin nemal nič dočinenia s Ježišovou smrťou.
 - Svätená voda je na požehnanie, nie na osviežovanie zátylku.
 - Nikdy sa nemoďte sediac na schodíkoch pred oltárom.
 - Hostie sa majú rozdať veriaciom, nemajú sa chrumkať k vínu.
 - Veriaci hádžu príspevky do pokladničky dobrovoľne; odstráňte nápis: "Vaše sprejpitné je môj plat".
 - Hriešnici pôjdu do pekla, nie "do piče".
 - Pri otčenáši je možné dvíhať ruky k nebesiam, ale nie sa kývať do vlny.
 - Vašu iniciatívu, aby si všetci prítomní zatancovali, hodnotím kladne, ale robiť vláčik po celom kostole, to NIE!
- DÔLEŽITÉ: Ten, čo sedel v kúte pri oltári, a o ktorom ste tvrdili, že to je "buzík v sukni" a "transvestita bez make-upu", to som bol ja. Dúfam, že do budúcej nedele tieto nedostatky napravíte. Inak na prvú kázeň to bolo celkom dobré.

S pozdravom, Arcibiskup

Čo vrta Milanovi Kupeckému v have?

- Šarlach sme medicínsky vyliečili, no šarapatí iný neduh - drhnutie sa peniazmi.
- **Viac ľudí je poplatných, ako tých ako platných a dobre platených.**
- Niekedy stínáme hlavy najmä tým, čo prerástli naše.
- **Sú aj takí čo sedia na peniazoch namiesto toho, aby sedeli za mrežami.**
- Niekdajšie donášanie vedúcemu vysriedali donášky do domu.
- **Inovované príslovie: Reči (v parlamente) sa robia, chlieb sa je!**
- Euro nemá kúpnu silu, ale skôr slabosť.
- **Zázrak: Mnohí skrachovanci sú milionármi!**
- Prvý predpoklad k podnikaniu - papierová vizitka.
- **Všetko treba uzákonit! Aj chudobu...**
- Tok peňazí sa asi zastavil niekde v stojatej vode.
- **Našťastie, čas uteká bez ohľadu na politické rozhodnutia.**
- Človeka najviac zoštíhľuje životné minimum.
- **Najviac si toho vystoja nezamestnaní, stojaci pred úradmi práce.**
- Princíp vládnutia u nás: Pred volbami sa občanom sľubuje, čo sa pre nich urobí. Potom, počas štyroch rokov sa hľadá odpoveď prečo sa to nedalo urobiť.

Úrad vlády
Slovenskej republiky

Realizované s finančnou podporou
Úradu vlády Slovenskej republiky –
program Kultúra národnostných menšín 2016

MKP: Új elnök az Érsekújvári járásban

Szombaton tartotta tisztújító kongresszusát az MKP Érsekújvári járási szervezete. A száznyolc küldöttből kilencvennyolcan jelentek meg – ez több mint kilencven százalékos részvételi arány.

A konferenciát köszöntötte Szabó Jenő, Párkány város polgármestere, valamint Menyhárt József, a Dunaszerdahelyi járás pénteken újraválasztott elnöke. A Párkányban megtartott konferencián Szigeti László értékelte a legutóbbi konferencia óta eltelt időszakot, Farkas Iván pedig az MKP Nyitra megyei önkormányzatban végzett feladatairól számolt be.

Szigeti László eddigi járási elnök – információink szerint azért, mert az MKP a parlamenti választásokon az Érsekújvári járásban gyengébb eredményt ért el – nem jelöltette magát az elnöki tisztségre. Az új elnök a kőbölküti Bolya Szabolcs, eddigi járási titkár, a kőböl-

kúti önkormányzat alpolgármestere lett.

Döntöttek az elnökségi tagok személyéről is, amelynél mindig fontos szempont a két régió (érsekújvári és párkányi) arányos képviselete. Mindkét régióból hét-hét személyt választottak meg járási elnökségi taggá, köztük több új fiataalt. Elnökségi tagok lettek (a párkányi régióból): Szigeti László, Farkas Iván, Fekete László, Retkes János, dr.Hugyivár Imre, Geri Valéria, Góra Monika, valamint az érsekújvári régióból: Nagy Dávid, Farkas Tibor, Bób János, Czuczor Mária, Dobai Tibor, Sütő Judit és Hajtman Béla. A járási elnök Bolya Szabolcs szintén a párkányi régió

tagja. Az Országos Tanácsba nyolc személyt javasoltak, az érsekújvári országos kongresszusra pedig huszonkét küldöttet hagytak jóvá.

A járási konferencia az MKP országos elnöki posztjára Menyhárt Józsefet, az OT elnökének Bárdos Gyulát, az MKP gazdasági alelnökének Farkas Ivánt javasolja.

-*Felvidék.ma*

Bontják a Radetzky-laktanyát

Aláírásgyűjtéssel tiltakoznak a műemlék elpusztítása ellen

Egy szlovák tulajdonosi háttérű ingatlanbefektető megkezdte a XIX. században épült, 2011 óta műemléki védeltséget élvező budapesti Bem téri Radetzky-laktanya lerombolását. Helyére egy 32 000 négyzetméter alapterületű, hétszintes modern irodaházat építenek – adta hírül a Magyar Patrióták Közössége. Petícióval tiltakoznak az épület lebontása ellen. A Kárpát-medence értékeinek védelméért 2014-ben alakult szervezet tájékoztatása szerint a Bem téri laktanya kultikus jelentőségű. "1956. október 23-án az épület előtti térről indult forradalmunk. A felkelő budapesti lakosokhoz csatlakozó kiskatonák a kaszánya ablakából lengették a magyar zászlókat. Most ez a tér örökre megváltozhat, mivel a befektető egy 2010-ben, még a Bajnai-kormány idején kiadott építési engedély alapján lebontja a történelmi épületet" – áll a közleményben. "Az új irodaház megbontaná a világörökségi védeltségű budai Duna-part látképét, súlyosan károsítva ezzel a történelmi városképet. Budapest a nemzet fővárosa, ezért ez az ügy minden magyart érint!" – hívja fel a figyelmet az értékvédő szervezet, miközben a műemlék elbontása már javában zajlik. Helyszíni beszámoló itt olvasható. A Magyar Patrióták Közössége tiltakozik a rombolás ellen, és arra kéri a hatóságokat, valamint Magyarország Kormányát, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel élve állítsák le a Bem téri műemlékrombolást.

-*Felvidék.ma*

Kérdéses, épülnek-e bérlakások Galántán

Ajándékba kapta a területet a város, ahová a bérlakásokat építenék. A polgármester szerint a tulajdonos visszakérheti.

Év végén jelentették be, hogy bérlakásokat építenének a járási székhelyen. A képviselők három ajánlat közül választották ki a területet. A Galandia és a városi környűri közötti rész, a Galantatér, és a Kaufland bevásárlóközpont melletti terület volt versenyben.

A képviselők még a januári testületi ülésen döntöttek arról, hogy a Kaufland bevásárlóközpont melletti területen építenének bérlaká-

sokat. Ajándékba kapta a parcellát a város. Peter Paška, Galánta polgármestere elmondta, egy személyes találkozó alkalmával azt mondta neki az ajándékozó, hogy vissza szeretné kapni a parcellát. A város levelet írt neki.

„Nem tartom jó ötletnek, hogy az ajándékozót megkérdezzük, hogy esetleg nem kéri-e vissza a területet” – mondta Horváth Zoltán képviselő a testületi ülésen. „2012-ben írták alá az ajándékozásról szóló szerződést, azóta a parcella a városé. Szerintem tisztázni kell a helyzetet, ezért kértük az ajándékozót,

közölje az álláspontját” – mondta Miroslav Psota hivatalvezető.

„Ha az ajándékozási szerződés alapján a terület tulajdonosa a város, akkor ideje lenne elkezdeni a munkálatokat, amit már a januári ülésen jóváhagytunk” – folytatta Horváth. „Nem tudom megmondani, mikor kezdődhetnek el a munkálatok, még a projektdokumentáció sem készült el. Várunk a városvezetés következő lépésére” – mondta lapunknak Miroslav Psota. Negyven lakást építenének Galántán, átlagosan ötven négyzetméteres alapterületűeket. -*Új szó-*

Hol sírjaik domborulnak

Történet a magyar hősök emlékűnepe alkalmából

A 85 éves nagyapám és a 89 éves nagy-nagynénim könnyek között fogadták, mikor végre megtudták, hol nyugszik testvérük. Több mint 70 évet vártak erre a pillanatra

Május utolsó vasárnapja a magyar hősök emléknapja. Ekkor tisztelgünk azok előtt a magyar katonák előtt, akik az Árpád-kortól kezdve az 1848-49-es szabadságharc, az első és a második világháború, valamint az 1956-os forradalom idején keresztül egészen napjainkig szembeszálltak az országot fenyegető ellenséggel. Számos felvidéki magyar családnak vannak háborúban elesett vagy fogságban elhunyt hozzátartozói. Nem szabad elfeledkezni róluk soha, még akkor sem, ha ismeretlen helyen nyugszanak is! Családunk példája is ezt tanúsítja.

Nagyapám bátyja a II. világháborúban halt hősi halált. „Gyulát az oroszok elleni küzdelem során eltalálta egy akna a makói töltésnél. Meghalt.” Falubeli katonatársa röviden ennyit osztott meg annak idején dédnagyszüleimmel, és évtizedekig ez volt minden, amit Varga Gyula szakaszvezető sorsáról tudtunk. Emléke a családi legendárium fontos része maradt, történetekkel rendkívüli bátorságról és helytállásáról, amivel több kitüntetés érdemelt ki.

Családunk, amint lehetett, kutatni kezdte a honvédő harcban 23 évesen elesett szakaszvezető sírját. Némi utánajárással kiderült, hogy a magyar Honvédelmi Minisz-

térium veszteségi nyilvántartása szerint rokonunkat Makótól 200 kilométerre, Püspöklakon helyezték örök nyugalomra. Mivel a ma már Geresdlakként létező baranyai településen semmi nyoma nem volt nagy-nagybácsim sírhelyének,

adat, ezért egyre kilátástalanabbá vált az ügyünk. Mégsem elégedtem meg azzal, hogy csak községünk háborús áldozatainak jelképes emlékhelyénél koszorúzzunk évről-évre. Tavaly nyáron tettem még egy próbát, írtam a Honvé-

kezdtünk beletörődni, hogy sosem hajthatunk fejet Varga Gyula sírjánál. Közben a Honvédelmi Minisztérium egyébként nagyon hasznos és folyamatosan bővülő internetes adatbázisában is így jelent meg az

delmi Minisztérium Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kezyeleti Főosztályának. Pár hétre rá jött is a válasz, hogy a főosztály munkatársai sikeresen kinyomozták: elírás történt az adatbázisban. Nem

Püspöklakon, hanem Püspöklelén helyezték végső nyugalomra rokonunkat, pontosabban Maroslelén, mert ma már így hívják a Makótól 10 kilométerre fekvő települést. A válaszelevélben fényképet is kaptunk a katonai sírról, illetve mellékeltek egy 1948-ban kiállított igazolást a sírhely nyilvántartásba vételéről.

A 85 éves nagyapám és a 89 éves nagy-nagynénim könnyek között fogadták, mikor végre megtudták, hol nyugszik testvérük. Több mint 70 évet vártak erre a pillanatra. Ettől fogva már nemcsak szimbolikusan emlékezhetünk meg a hazáért való küzdelem során elesett rokonról. Tavaly halottak napja alkalmából koszorút is elhelyezhettünk ott, ahol Gyulánk nyugszik tizenkét hősi halált halt katonatársával együtt. A közel 400 kilométeres út után a maroslelei köztemetőben egy gondozott, emlékoszloppal, nevekkel és zöld növényzettel szépen ellátott sírhelyet találtunk. Leírhatatlanul jól esett, hogy így törődnek a sírral, s mint kiderült, a település önkormányzatának köszönhető mindez.

Történetemmel arra szerettem volna rámutatni, hogy hosszú évtizedek elteltével is van esély rá, hogy újabb információkat tudjunk meg a katonáskodás során elveszett hozzátartozókról. A magyar hősök emléknapja erre is figyelmeztet, ahogy arra is, hogy kötelességünk törődni a környezetünkben lévő katonasírokkal, még akkor is, ha nincs látogatójuk. Akik értünk adták életüket, örök tiszteletet érdemelnek, sírjaik bárhol is domborulnak! Dicsőség a Hősöknek!

–Felvidék.ma–

Ünnepi körmenet Dunacsúnyban

Ürnapján, vagyis Krisztus Szent Teste és Vére ünnepén Dunacsúnyban minden évben nagyszabású ünnepi körmenetet tartanak a falu fő utcáján.

Így volt ez idén is: a május 28-i ünnepség szentmisével vette kezdetét. A Červený Marián helyi plébános által celebrált szertartás után, 19.00 órakor indult el az ünnepi körmenet, melynek élén a helyi Önkéntes Tűzoltó Testület tagjai – zászlókkal – haladtak. Őket a baldachin alatt, az Oltáriszentséget vivő főtisztelendő, a ministránsok, kántorok és végül a hívősereg követte.

Négy oltárt helyeztek ki, egymástól meglehetősen nagy távol-

ságra – így a körmenet csaknem egy óra hosszáig eltartott. Az első kihelyezett oltár mindjárt a fő utca bal oldalán lévő templommal szomszédos háznál volt, a következő a falu közepén, Rajka irányában. A harmadik és negyedik pedig már a túlsó oldalon. A négy oltárnál

négy nyelven, szlovákul, horvátul, magyarul és németül hangzott el az evangélium, könyörgés, énekelt zsoltár, oltáriszentségről szóló énekek.

Minden oltárnál volt oltáriszentség előtti hódolat. A hívek a káromkodások és az istentelen beszé-

dek bocsánatért elimádkozták az „Áldott legyen az Isten...” kezdetű engesztelő imádságot.

A több mint két órás ünnepélyen idén kicsivel kevesebben voltak, de ennek ellenére nagyon emlékeztető, ünnepélyes volt, hiszen – amint ez is az ünnepi körmenetek kihagyhatatlan része –, az úton végig virágszirmokat szórtak a gyerekek kosárákból.

Az aktív dunacsúnyi közösségben idén hét év után szolgáltatott ki újra a bérmálás szentségét csaknem három tucatnyi fiatalnak. Június 18-án, szombaton a közösség Červený Marián plébános vezetésével az ausztriai Szentmargitbányára látogat, ahol a helyi színtársulat passiójátékát tekintik meg.

–Zilizi Kristóf–

További menekülthullámmal számolhat az Európai Unió

A menekültkérdés volt a fő témája a szlovák rádió Szombati Párbeszédnek című hétvégi vitaműsorának, amelynek beszélgetőpartnerei Zuzana Vatrálová, a Szlovákiai Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) vezetője, Luboš Blaha (Smer-SD), a parlament európai ügyekért felelős bizottságának elnöke és Peter Osuský (SaS), az európai ügyekért felelős parlamenti bizottság tagja volt.

Vatrálová szerint minden jel arra mutat, hogy a menekültáradat tovább folytatódik. A Törökországgal kötött uniós megállapodás nem lesz elegendő, a határok ugyanis csak akkor védhetőek hatékonyan, ha abban az egyes felek – azaz maguk az érintett országok is részt vesznek. Amíg nem lesznek törvényes utak a menekültek számára, addig az embercsempészek és emberkereskedők kihasználják a menekülteket, és a helyzet nem javul, vélekedik Vatrálová. Mint mondta, Szlovákiát nemzetközi szerződések kötik, és elméletileg több tízezer menekültet be kell fogadnia, ha azok a területükre lépnek és menedéket kérnek itt.

A migrációs szervezet vezetője az uniós menekültkvóták kapcsán megjegyezte, Szlovákia az évi öt-száz menekültet elbírná. A menekültek befogadását és beilleszkedését általánosságban véve kifizetődő folyamatnak tartja az ország számára. Véleménye szerint más államok tapasztalatai is azt mutatják,

hogy az integráció időigényes folyamata megtérül.

A vitaműsor vendégei az Európai Unió és Törökország közti márciusi megállapodással szintén foglalkoztak, amelynek értelmében Törökország megfűkezi az országán keresztül Európába történő tömeges menekültáramlást. Ennek fejében pedig a török polgárok vízummentességet kapnak az Uniótól, amennyiben Törökország teljesíti a hetvenkét jogi, technikai és adminisztratív követelményt. Luboš Blaha (Smer-SD) szerint a törökországi vízummentesség az ára a menekülthullám megállításának. „Ha Törökország teljesítené a feltételeket – ami attól tartok, nagy gond lesz a számára, de ha véletlenül mégis így lenne –, az még nem jelenti azt, hogy a törökök menedéket kapnak Európában, vagy hogy itt fognak élni. A vízummentességet csak pár, két-három hónapra kapják” – jelentette ki Blaha hozzáfűzve, a törököknek munkavállalásra nem lesz lehetőségük, turisztikai, kereskedelmi vagy családi jellegű vízummentességről van csupán szó. Amennyiben gondok adódnának, az Unió azonnal leállítja a vízummentességet.

Blaha szerint Szlovákia sohasem fog egyetérteni a vízummentességgel, ha Törökország nem tesz eleget az emberi jogok megkövetelt védelmének, beleértve a kurdok védelmét is. Blaha szerint Törökországra azért van szükség, hogy legyen

hova visszaküldeni a menekülteket, Törökország ugyanis Szíria egyik határországa, nem pedig az Unióé.

Ha valakitől akarunk valamit, logikus, hogy annak a másikkal joga van valamit elvárni cserébe, vélekedett a vitaműsor során Peter Osuský (SaS), aki szerint az Európai Unió egyik betegsége, hogy a megállapodások csak papíron köttetnek, érvényük azonban nincs. „Képtelenek vagyunk megvédeni a schengeni térséget, és a törökök csak arra szolgálnak, hogy ott tartásuk a menekülteket” – mondta.

Blaha jelenleg elképzelhetetlennek tartja, hogy Törökország az Unió tagjává válna, már csak a török elnök, Recep Tayyip Erdogan rendszerének iszlám irányultságára való tekintettel sem. Blaha kifejtette, nem maga az iszlám jelenti a gondot, hanem annak radikális formái, és lehetetlen garantálni, hogy a moszlimok nem fognak radikalizálódni. Véleménye szerint ezért erősítette meg Robert Fico egy nemrégiben vele készült beszélgetésben, hogy nem akar zárt moszlim közösségeket Szlovákiában. Blaha szerint Fico csak annyit akart ezzel mondani, hogy jöhetnek ide muzulmánok, de csak akkor, ha tiszteletben tartják az értékeinket és kultúránkat.

Peter Osuský azt állítja, a demokratikus közösségnek védenie kell a demokráciát, de az iszlám valláshoz tartozó emberek, ha nem veszélyeztetik azt, akkor nem jelen-

tenek veszélyt az ország számára. Elismerte, hogy vannak jelenleg Törökországban és a környező régiókban iszlamisáló törekvések, az Erdogannal szembeni hisztériát azonban elutasítja.

(Felvidék.ma/SITA)

Elhunyt a fedett buszmegálló francia feltalálója

Elhunyt 78 évesen Jean-Claude Decaux francia üzletember, a reklámokból finanszírozott fedett buszmegálló feltalálója, a nevét viselő világelső utcabútor- és reklámlakácég, a JCDecaux alapítója.

A cipészcsaládba született Decaux már 15 évesen kezdte pályafutását a reklámlakátok világában azzal, hogy szabadidejében apja termékeit népszerűsítő poszterekkel ragasztotta tele szülővárosa, a Párizstól északra fekvő Beauvais falait, és már 18 évesen megalapította a később világbirodalommá fejlődő reklámlakácégét. 1964-ben támadt az a világsikert arató ötlete, hogy a hirdetési lehetőségeikért cserébe eső ellen védő buszmegállót, Franciaországban Abribusnek nevezett esőbeállót kínál önkormányzatoknak. Az elnevezés később köznévként vonult be a francia nyelvbe. Először Lyont hódította meg ötletével, majd számos más olyan önkormányzatot sikerült megnyernie, amely saját erőből nem tudta volna megoldani a buszváró utasok védelmét. A nevét viselő cég később mindenféle más utcabútorra (padokra, bódékra, szemetesekre, nyilvános illemhelyekre) kiterjesztette a koncepciót, amelynek lényege, hogy a hirdetési felületekért cserébe maga finanszírozza azok kihelyezését és karbantartását. Később az ő nevéhez fűződött az ingyenes kerékpárköcsönzés, a Párizsban Vélibnek nevezett szolgáltatás bevezetése is. Napjainkra a JCDecaux a világ vezető cége lett az utcabútorok tervezése, gyártása és karbantartása terén, valamint a közlekedés hirdetési felületeinek hasznosításában.

-hír-

Belügyminisztérium kontra Fontos Vagy! mozgalom

A Legfelsőbb Bíróság a civil szervezetnek adott igazat

A Legfelsőbb Bíróság május 25-i döntése értelmében a belügyminisztérium indokolatlanul utasította el a Fontos Vagy! Polgári Szövetség bejegyzését – döntött a Legfelsőbb Bíróság május 25-én. A civil szervezet azért okozott problémát a hivatalnak, mert csak magyarul tüntette fel nevét a bejegyzés kapcsán, ami a minisztérium érvelése szerint nincs összhangban az államnyelvtörvénnyel.

A határozat gátat szabhat a belügyminisztérium akadékoskodásának a nem szlovák elnevezésű szervezetek regisztrációja kapcsán – kommentálta Facebook-oldalán a felvidéki civil szervezet a Legfelsőbb Bíróság döntését.

A Fontos Vagy! Mozgalom működését hivatalos keretekbe foglaló polgári szövetség bejegyzése 2013-tól húzódik, a szerveződés több eredménytelen levélváltás után kért jogorvoslatot a Legfelsőbb Bíróságtól – tette közzé a Fontos Vagy! Polgári Szövetség Fb-oldalán.

„Egyedül ennek a szervezetnek az elutasításáról adott ki a belügy-

minisztérium határozatot, más szervezeteknél nem volt lehetséges bírósági felülvizsgálatot kérni, mivel a minisztérium a szerinte nem megfelelő megnevezések miatt el sem indította a bejegyzési eljárást” – mutatott rá az eset kapcsán Szekeres Klaudia, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala mellett működő Jogsegélyszolgálat vezetője. Elmondása szerint a probléma sokkal több szervezetet érinthetett, de több civil szerveződés inkább nem került konfliktusba a hatóságokkal és más néven jegyeztette be magát. „Bár néhány esetben korábban is voltak problémák a magyar megnevezések bejegyzésével, a belügyminisztériumi gyakorlat 2013 szeptemberétől változott meg, ettől az időponttól kezdve gyakorlatilag minden szlováktól eltérő megnevezést elutasítottak, a fantázianeveket, betűszavakat is nehezen rögzítették” – jelentette ki.

„Ez egy történelmi eset abból a szempontból, hogy először döntött a Legfelsőbb Bíróság hasonló ügyben. Jelenleg még csak egy mozgalom vagyunk, pályázni sze-

rettünk volna, de a belügyminisztérium slendrián módon, a hatalom arroganciájával élve úgy döntött, hogy nem regisztrál be minket” – jegyezte meg az ügy kapcsán Tóth Tibor, a Fontos Vagy! Mozgalom egyik vezetője és aktivistája. Tóth kiemelte, a mozgalom több levelet is váltott a hatóságokkal, a hivatalnokok először a szlovák megnevezés hiányára hivatkoztak, majd pedig hivatalos írásos indoklásukban azzal utasították el a bejegyzést, hogy a szervezet tevékenysége nincs összhangban a törvénnyel.

A Fontos Vagy! Mozgalomhoz több kétnyelvűsítési és nyelvhasználati akció is kötődik, a formális státusznak még mindig híján levő szerveződést Boldoghy Olivér civil aktivista alapította. Mivel a Legfelsőbb Bíróság adott esetben nem jogerős közigazgatási határozatot bírált felül, az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye. A minisztériumnak tehát a bírósági határozat kézbesítése után be kell jegyeznie a szervezetet.

(forrás: Fontos Vagy! mozgalom)

Megújul a Feszty Árpád nevét viselő martosi közművelődési központ

Megújul a Felvidék-szerte ismert martosi Feszty Árpád Művelődési Park. A munkálatok egy része a magyar állam támogatásából valósul meg.

„A Feszty Árpád Művelődési Park tizenhetedik éve működik felvidéki magyar kulturális központként. Ez idő alatt szó szerint lelaktuk. Ezért szükség volt a teljes felújításra. A munkálatokat tavaly októberben kezdtük el” – nyilatkozta Katona István népművelő, a park tulajdonosa.

Többek között megújul a jurta padlózata, a Turul-ház, valamint a színpad, az Árgyélus-ház pedig átalakul. Felépül egy új 268 négyzetméteres alapterületű Árgyélus-ház. A farönkökből készülő házat télen is tudják majd üzemeltetni. Ennek köszönhetően a különféle közművelődési egyesületek és csoportok már a télen ugyancsak használhatják a létesítményt. Ez nagy előrelépés, mivel eddig csak a nyári időszakban fogadhatták a vendégeket.

A park jelenleg még zárva van. Gőzerővel folyik a munkálatok első szakasza. „Június végén végzünk a tennivalókkal. Június 28-tól már néptáncbarnak adunk otthont. Részben önerőből, valamint a Bethlen Gábor Alapkezelő támogatásával valósul meg a felújítás” – mondta a népművelő.

Mint Katona István megjegyezte, a létesítmény a teljes nyári időszakra foglalt. A művelődési park különféle nyári táboroknak, és egyéb eseményeknek ad otthont. Ezért a felújítási munkálatok második szakasza szeptembertől veszi kezdetét. A tervek szerint az új Árgyélus-házat is az ősz folyamán rendezik be. További újítás, hogy a régi Árgyélus-házat áthelyezik a jurták közé, és Pálffy Gyula Táncháznak nevezik el.

A megszokott helyen, Martoson, a Feszty Árpád Művelődési Parkban július 6-10. között rendezik meg az idei mARTfesztet.

-Felvidék.ma-

Rangos elismerést kapott Liszka József, szlovákiai magyar etnológus

A szlovákiai magyarok néprajzi kutatása terén kifejtett munkája és eredményei elismeréseként a Magyar Néprajzi Társaság Pro Ethnographia Minoritatum Emlékremmel tüntette ki Liszka Józsefet, a Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központja igazgatóját, etnológusát. A díj átadására a Magyar Néprajzi Társaság idei közgyűlésén került sor a budapesti Néprajzi Múzeum dísztermében.

Liszka József az érsekújvári gimnáziumban érettségizett 1975-ben. A budapesti ELTE-n néprajz-régészet szakon végzett 1980-ban, majd ugyanott 1987-ben bölcsészdoktori címet, és 2003-ban PhD fokozatot szerzett, 2008-ban pedig habilitált. 1980–1991-ben az érsekújvári járási múzeum régésze volt, közben néprajzkutatással és tudományszervezéssel is foglalkozott. 1991–1995-ben a komáromi Duna Menti Múzeum osztályvezető néprajzos–muzeológusa, 1996–1997-ben a müncheni és

a marburgi egyetem Humboldt-ösz-töndíjasa. 1997-től a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központjának igazgatója. 2000–2003 között a Passaui Egyetem Humboldt-ösz-töndíjas vendégkutatója és -oktatója, továbbá a budapesti, a debreceni és a kolozsvári egyetem vendégtanára. 2004–2005-ben a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem óraadó tanára, 2006-tól a komáromi Selye János Egyetem adjunktusa, 2009-től docense, 2009–2010 között a Tanárképző Kar dékánhelyettese. 1989-ben egyik alapítója és 1997-ig elnöke a Szlovákiai Magyar Néprajzi Társaságnak. Szerkesztette a Társaság Népmiszereti Könyvtár sorozatát és Hírharang negyedéves tájékoztatóját. 1998-tól szerkeszti az Etnológiai Központ Acta Ethnologica Danubiana című évkönyvét. 2009-től kezdve a Selye János Egyetem Tanárképző Kara Eruditio–Educatio című tudományos folyóiratának főszerkesztője – olvasható a Fórum Intézet munkatársait bemutató adattárban.

Tudományos érdeklődése elsősorban a néprajz elméleti problémáira, tudománytörténeti kérdésekre, az interetnikus kapcsolatok vizsgálatára, továbbá a szakrális néprajzra összpontosul. Kutatásait elsősorban a szlovákiai Kisalföld néprajzi képének feltárására összpontosította, ám jelentek meg tanulmányai a Zoborvidék, a történeti Hont megye, továbbá Gömör, Abaúj-Torna, az Ung-vidék és a Bodroghöz néprajzról is. Általánosságban véve az itt élt és élő etnikumok kultúráinak egymásra gyakorolt hatása érdekl. Kutatásokat végzett a Pozsony környékéről kitélepített németek két világháború közötti életmódjáról, magyar és szlovák kapcsolataikról. Tematikailag főleg az árucseré néprajza, a népi teherhordás, az interetnikus kapcsolatok, valamint a szakrális néprajz tárgyköréből jelentetett meg tanulmányokat, könyveket elsősorban magyar, részben német, angol és szlovák nyelven, hazai és külföldi szaklapokban.

-Új szó-

LOKO TRANS Slovakia

Cintorínska 57, 942 01 Šurany

OKO TRANS Slovakia s.r.o. je popredná slovenská spoločnosť, zaoberajúca sa komplexnými službami v oblasti železničnej techniky, prepravy a strojárскеj výroby. Na trhu začala pôsobiť v roku 1997 a to v oblasti obchodu so železničnou technikou, poskytovania opráv a servisu železničných lokomotív. Spoločnosť svoju opravárenskú a výrobnú činnosť vykonáva v certifikovaných priestoroch v Dubnici nad Váhom. Vo vlastných výrobných priestoroch sú vytvorené podmienky pre opravy, revízie a rekonštrukcie železničnej techniky. Poslaním spoločnosti je udržanie si svojich zákazníkov s trvalým zlepšovaním kvality svojich výrobkov a služieb. Jej hlavným zámerom je naďalej upevňovať si svoje postavenie ako popredného výrobcu železničných koľajových vozidiel v rámci celej Európy. Zamestnanci spoločnosti sú svojimi znalosťami, zručnosťami a skúsenosťami zárukou úspešného budúceho vývoja spoločnosti na trhu.

Výrobno-technologický proces spoločnosti je rozdelený do 4 hlavných oblastí:

1. Výroba, opravy a rekonštrukcie železničnej techniky
2. Opravy a rekonštrukcie lokomotív
3. Preprava a doprava vybraných tovarových komodít
4. Opravy a rekonštrukcie zdvíhacích a dopravných zariadení

Identitásunkat megőrizve kell gazdasági problémáinkon javítani

Az elcsatolt nemzetestek jővőbeli kilátásait illetően egyre gyakrabban felmerül a kérdés: az identitásmegőrzés klasszikus problémáival, avagy a gazdasági-szociális kérdések megoldásával foglalkozunk-e elsősorban, melyiket helyezük előtérbe?

Olvasom egy helyen, hogy „Az MKP politikusai is megértették az utóbbi években az idők szavát, és a tavaszi kampányban az önkormányzatiság, az oktatás és kulturális jogok mellett a gazdaságfejlesztés is hangsúlyosan szerepelt.“ Jómagam úgy gondolom, a kérdésfelvetésnél nem az egyik, illetve a másik problémamegoldás prioritásának fontosságán, hanem a gondok párhuzamos kezelésén kell, hogy legyen a hangsúly.

Mert nézzük csak, mely területeken érte nagyobb csapás a felvidéki magyarságot az utóbbi évtizedekben? Tény, hogy bizonyos helyzetekhez képest csorbultak az itt élő magyarság jogai; továbbra sincs megoldva az ilyen-olyan autonómia kérdése, foghíjas az önrendelkezés, hiányzik intézményrendszerünk stabil kiépítése. Ugyanakkor köztudott, hogy jelentősen csökkent a szlovákiai magyarok hivatalos statisztikákban kimutatott száma: kevesebb gyermek születik, mint amennyi idős vagy beteg polgár meghal. Kedvezőtlen a magyarság egészségi-pszichikai állapota. Továbbra is fokozódik falvaink elnéptelenedése, az elha-

gyatott vidéki porták szaporodása; nő az elvándorlás, a munkahelyek utáni ingázás. S ezek mögött bizony már gazdasági problémák vannak. Illetve nem működik jól munkahelyteremtő politikánk, családtámogató rendszerünk.

Az utóbbi probléma Dél-Szlovákiában nem új keletű. Kezdődött talán a szövetkezesítésekkel az 1950-es, 1960-as években. Amikor a kisebb és nagyobb gazdától, a földművelő parasztságtól elvették a vagyonát, lába alól kihúzták a talajt, semmivé vált az az évszázadoktól át kialakított és megszerzett népi tudás, mellyel rendelkezett. A szövetkezeti rendszer csak lassan bontakozott ki, miközben a magyar emberek ezrei váltak szinte földönfutóvá, botladozó ipari munkásokká, távoli vidékekre ingázó kenyérkeresőkké.

Saját családomon belül magam is megtapasztaltam, mit jelentett ez. Apám és nagyapám egyik napról a másikra volt kénytelen az ország északi tájai felé indulni, munkát keresni a Felső-Garam vidékén. Földművelőkből lettek útépitők, kőfejtők, betonozók és még sok-sok fajta munkát bevállaló csendes magyarok. Akik hetente ingáztak, kezdetben korai buszjáratokkal és vonatokkal, később üzemi busszal. Mentek a heti elemőzsiával hétfőn, jöttek haza fátadtan pénteken. De tették dolgukat, mert ragaszkodtak szülőföldjükhöz, falujukhoz; építeni akartak új családi

házat, biztosítani gyermekeik jövőjét.

Amikor tájainkon, az elsősorban mezőgazdaságból élő vidéken a szövetkezetek is kiépültek, majd úgy-ahogy megerősödtek, jött az újabb fordulat. Az ügyeskedők gyorsan privatizálták a vagyont, legtöbb esetben megfélemlítve az eredeti tulajdonosok kárpótlásáról, aztán túladtak azon, leépítve a drága gépparkokat, modern istállókat. Később jöttek a nyugati ügyeskedők és felvásárlók, akik aránylag olcsón földhöz jutottak, kizsigerezve azt gyanús argrotechnikákkal, kevés és olcsó munakerővel, majd sokan gyorsan odébbálltak közülük.

Most aztán itt a föld, de annak műveléséhez már egyre kevesebben értenek az új generációk tagjai közül. Nincs mindig tudás, nincs eszköz, pénz, támogatás az újra-kezdéshez. Az unió különben sem mindig kedvez a hazai termelőnek. Így nagy kiterjedésű földterületek állnak megműveletlenül, melyeket felvesz a gaz, az akác és a csipkebokor. Gyümölcsösök, szőlőültetvények válnak vadak martalékává, amolyan dzsungellá.

Tehát valami nagy összefogásra lenne szükség a Kárpát-medencében, a magyarlakta területeken különösen. Mert ha nem lesz jobb gazdasági- és családpolitikánk, ha nem teremtünk újabb munkalehetőségeket, ha nem lesz hol megkeresniük mindennapi kenyerüket

gyermekeinknek, akkor bizony feleslegessé válhatnak a másfajta jogok is. Ha elhagyják szülőföldjüket, ha naponta hat-hét órát inngázással töltenek, ha nem lesz idejük önmagukra, akkor bizony csak önbomló családok lesznek gyermekek nélkül, kiháló és lakatlan porták falvainkban. Eltűnik lassan az óvoda, az iskola, a plébánia, a polgármesteri hivatal; megszűnik a posta, az orvosi rendelő, bezár az üzlet, és akkor bizony hiába akarunk magyarul beszélni a hivatalban, az orvosnál, mert nem lesz községekben egyik sem ezekből. S nem tudjuk kitenni a kétnyelvű táblát sem az adott helyre, mert nem lesz már olyan sem.

Ha most mégis van egy kis remény köreinkben, jelenthet némi vigaszt. Jó megoldásnak látnám, ha a lényeges dolgokat együtt és józanul kezelnénk. Nem feledkeznénk meg arról, hogy a lélek és test békéjét megéri közelíteni egymáshoz, számos problémánkat együtt kezelni-orvosolni a jövőben. Nem feladva identitásunkat, de javítva gazdasági gondjainkon is.

Csáky Károly

A méhek nemet mondanának a mérgekre

Szlovákiában a méhészet, a méztermelés nincs éppen mézédés helyzetben. A méhészek elégedetlenek, a méhek pedig veszélyben. 2013-ban Szlovákia európai parlamenti képviselői a növényvédő szerek használatát támogatták szavazatukkal.

A méhészek Szlovákiában a feltetelekhez mérten kevesebb támogatásban részesülnek, mint más országokban. Az ágazat segítségére irányuló tevékenységek, programok vannak ugyan, de ennek ellenére a méhészek elégedetlenek. Nincsenek megelégedve a méhészek társulásainak munkájával, a méhészközösség érdekképviselésével, érdekvérvényesítésével, de a támogatásokkal sem. A rendszerváltozás után az ország fej-

lődésnek indult, ami az árak növekedésével is járt. A méhészek számára ez azonban a támogatások csökkenését hozta. A nyolcvanas évek végén 180 koronát kapott a méhész egy méhcsalád után. Manapság ez 2,03 euróra csökkent. A méhvándorlás támogatására korábban 100 koronát kapott a méhész egy méhcsalád után, napjainkban ez az összeg 0,96 eurótól 1,16 euróig terjed (2015-ben 2 euró, 2014-ben 3 euró). Minél több sze-

replője van a szektornak, annál bonyolultabb a támogatási rendszer. „A méhészet támogatása nem a kis méhészeteknek kedvez. Különböző programok vannak, melyek közt kiigazodni is éppen elég, de mindemellett rengeteg elméleti tanfolyamot szerveznek európai uniós forrásokból. Így is néz ki a méhészet gyakorlati része napjainkban. A méhészekre szól a támogatások igénylése, és nem a méhekre” – vélekedik a beretkei Hegedűs István, aki a Faluba Zoltán Méhész Alapszervezet (Slovenský zväz včelárov ZO Faluba Zoltána) elnöke. A folyamat és a rendszer a méhcsaládok számának csökkenését is magával

vonta. A rendszerváltozás előtt több mint 400 ezer méhcsalád volt Szlovákiában. Jelenleg ez a szám körülbelül 260 ezer. Valamikor mindenki hazai mézet fogyasztott, manapság a nagy áruházak polcain importált méz található. „Amikor beléptünk az unióba, úgy gondoltuk, hogy emelkedni fog a méz ára, hiszen minőségi mézet termelünk. Ez nem így történt. A mézet elkezdtek behozni az uniós és az unió kívüli országokból. Kínából olyan mézet hoznak be, amelyet méh sosem látott. Mesterségesen előállított terméket tesznek a fogyasztók elé, olykor pedig összekeverik a hazai mézzel” – tudtuk

meg Hegedűs Istvántól.

Várady Tamás szilicei méhészt és családtagjait mintegy 150 méhcsaláddal foglalkoznak. Mindent saját kezűleg készítenek, csomagolnak. A mézet nem nagykereskedőnek adják el. Tapasztalataik szerint a vásárokon lehet leginkább értékesíteni a hazai mézet. „Igyekszünk mindent előállítani, amit a mézből lehetséges. Gyűjtjük a propoliszt, és tinktúrát készítünk. A virágpórt szintén gyűjtjük és szárítjuk. Viaszfigurákat, viaszgyertyákat ugyancsak gyártunk. Általában négy-öt fajta mézünk szokott lenni” – nyilatkozta a Felvidék-Manak Várady Tamás.

A hazai, minőségi mézhez leginkább az úgynevezett háznál történő értékesítés útján tudunk hozzájutni. Ebben az esetben is rengeteg ellenőrzésen kell átmenniük a méhészeknek. A méhek mégis veszélyben vannak. Nagyon érzékenyek a környezetváltozásra, még inkább a növények vegyszeres kezelésére. Világszerte komoly gondot jelent

a méhek tömeges pusztulása. Vanak országok, például az USA vagy Kína, ahol évente a méhállomány több mint 40 százaléka pusztul el, és ezáltal fennáll a méhek teljes kipusztulásának reális veszélye.

Az egyik legkomolyabb bajt a mezőgazdaságban használatos permetszerek jelentik. Szlovákiában is sok méhészt szembesült azzal, hogy a permetezés következtében kipusztultak a méhei. Az Európai

Bizottság bevezette három fajta neonikotinoid alkalmazásának korlátozását, mert fennállt a gyanú, hogy a szer mérgező hatással van a szabadon élő és tartott méhekre. A három neonikotinoidra – tiametoxam, klotianidin és imidakloprid – vonatkozó tilalom nem teljeskörű és nem vonatkozik minden terményre.

Például nem érinti a gyümölcsösökben való, a virágzást követő fel-

használást, illetve az üvegházakban történő alkalmazást. A tagállamok 2017 elején ismételt szavazni fognak ezen anyagok alkalmazási lehetőségéről. A Greenpeace petíciót indított a méhek megmentésére. Nem szeretnék, ha Szlovákia ismételt támogatná a növényvédőszer használatát. Mindehhez a lakosság segítségét kéri. A felhívásukra majd 14 ezren reagáltak már. „Kifejezésre kell juttatnunk, hogy nem tartjuk kívánatosnak a neonikotinoidok alkalmazását. A méhek pusztulását okozó egyik tényező éppen a peszticidek, vegyszerek alkalmazása a mezőgazdasági kártevők ellen. Ezek a vegyszerek aztán az ételeinkben is megtalálhatóak, és mi ezekkel az ételekkel tápláljuk gyermekeinket. Tegyük ellene és változtassuk Szlovákiát olyan fejlett orszaggá, mely képes vegyszerek nélküli, egészséges gyümölcs- és növénytermesztésre, anélkül, hogy a méheket mérgezné” – szól a Greenpeace felhívása.

Beke Beáta

CAMIONSERVICE

NAJKOMPLEXNEJŠÍ SERVIS V MESTE

- **SERVIS NÁKLADNÝCH ÁUT**
- **SERVIS OSOBNÝCH ÁUT**
- **NÁHRADNÉ DIELY**
- **ROVNANIE RÁMOV**
- **KAROSÁRSKE PRÁCE**
- **LAKOVANIE VOZIDIEL**
- **PRIEMYSELNÉ LAKOVANIE**
- **LAKOVANIE DISKOV**
- **DIAGNOSTIKA VOZIDIEL**
- **PNEUSERVIS OSOBNÝCH VOZIDIEL**

0908 306 598

Komárňanská cesta 23, Nové Zámky

www.camionservice.sk

Polno SME, s.r.o.
Palárikovo

Wellness centrum Palárikovo

Remeselnícka 2

941 11 Palárikovo

Tel.: 035/649 31 44

mobil : 0907 988 632

e-mail: info@wellnesspalarikovo.sk

Otváracie hodiny

Pondelok	14:00 – 21:00 hod.
Utorok	14:00 – 21:00 hod.
Streda	14:00 – 21:00 hod.
Štvrtok	14:00 – 21:00 hod.
Piatok	14:00 – 22:00 hod. 22:00 – 24:00 hod. – nočné kúpanie
Sobota	09:00 – 21:00 hod.
Nedeľa	09:00 – 21:00 hod.

Ponuka

BAZÉNOVÝ SVET atrakcie:

divoká rieka
protiprúd
perličkový kúpeľ
chrliče
vodný dáždnik
vírivá vaňa – jacuzzi
vodopád
hydromasáže
duhové osvetlenie
masáž státie

SAUNY

parná
fínska
infrasauna
ochladzovací bazén
kneippov kúpeľ
ODPOČÍVAREŇ

VONKAJŠIE SEDENIE
BAR
FITNESS

MASÁŽE

Teplota vody
bazén 31°C
vírivka – jacuzzi 36°C
ochladzovací bazén 15°C
wifi
V priestoroch Wellness centra je bezplatný prístup na internet.

